

Warszawa, dnia 22 września 2021 r.

Poz. 875

**UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 15 września 2021 r.

upamiętniająca 50. rocznicę rozpoczęcia odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie

Zamek Królewski w Warszawie jest symbolem polskiej państwowości. Przez lata był siedzibą książąt mazowieckich, potem królów i parlamentu Rzeczypospolitej Obojga Narodów. To tutaj uchwalano najważniejsze prawa I Rzeczypospolitej, w tym konfederację warszawską 1573 r. i Konstytucję 3 maja 1791 r. Po utracie przez Polskę niepodległości Zamek Królewski był systematycznie niszczone przez zaborców, a jego bogate wyposażenie oraz zgromadzone w nim dzieła sztuki zostały wywiezione do Rosji.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 r. Zamek Królewski w Warszawie stał się gmachem reprezentacyjnym. Na mocy traktatu ryskiego do sal zamkowych wróciło historyczne wyposażenie królewskich apartamentów, dzięki czemu ich wnętrza odzyskały dawny blask. W latach 1926–1939 na Zamku Królewskim urzędował i mieszkał prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. W Sali Rycerskiej 23 kwietnia 1935 r. odbyła się ceremonia podpisania nowej konstytucji.

Zamek Królewski w Warszawie, zbombardowany przez wojska niemieckie we wrześniu 1939 r., był niszczone i dewastowany w latach okupacji. Tylko ogromnej determinacji i odwadze polskich muzealników i historyków sztuki działających pod kierunkiem profesora Stanisława Lorentza zawdzięczamy uratowanie blisko 80% jego wyposażenia i bezcennych dzieł sztuki. Zamek Królewski został całkowicie zniszczony przez Niemców w czasie Powstania Warszawskiego.

Protest robotników z grudnia 1970 r. i chęć uspokojenia nastrojów społecznych zmusiły władze PRL do podjęcia działań, o które przez wiele lat starali się zwolennicy odbudowy Zamku Królewskiego skupieni wokół profesora Stanisława Lorentza. Podjęta w styczniu 1971 r. decyzja o odbudowie Zamku Królewskiego została przyjęta z niebywałym entuzjazmem przez Polaków na całym świecie. Powołano Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie, który kierował zbiórką pieniędzy i prowadził inwestycję.

W lipcu 1974 r. montażem zegara i hełmu na wieży zegarowej zakończono pierwszy etap odbudowy – oddanie bryły w stanie surowym. Do zamkowych komnat powróciły ocalone zbiory dzieł sztuki oraz setki uratowanych w czasie wojny detali architektonicznych. Kontynuacją dzieła odbudowy Zamku Królewskiego były remont i aranżacja wnętrza pałacu Pod Blachą, rewitalizacja Arkad Kubickiego oraz rekonstrukcja ogrodu zamkowego ukończona w roku 2019.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hołd wszystkim, którzy przyczynili się do ratowania mienia zamkowego w czasie niemieckiej okupacji. W 50. rocznicę rozpoczęcia odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie dziękujemy tym, którzy swoją niezłomną postawą i wieloletnim działaniem doprowadzili do wzniesienia go z ruin. Z wdzięcznością wspominamy ówczesne zaangażowanie Polaków w kraju i za granicą, które jednoczyło ich wokół wspólnego celu, jakim było przywrócenie Narodowi Polskiemu symbolu Jego niezawisłości i suwerenności.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*